

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 08.09.2014, sp. zn. 14 To 119/2014, ECLI:CZ:VSPH:2014:14.TO.119.2014.1

Číslo: 46/2015

Právní věta: O předání osoby do vyžadujícího státu podle § 205 odst. 1 zák. č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů, rozhoduje krajský soud v senátě složeném z předsedy a dvou soudců [§ 31 odst. 2 písm. b) zákona o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů].

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 08.09.2014

Spisová značka: 14 To 119/2014

Číslo rozhodnutí: 46

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Právní styk s cizinou, Předávání osob

Předpisy: § 524 předpisu č. 40/1964Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Z o d ů v o d n ě n í :

Napadeným usnesením rozhodl krajský soud, že dle § 205 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb. se vyžádaný L. S. předává na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného Státním zastupitelstvím v Hofu, SRN, z 5. 5. 2014, sp. zn. 31 Js 4789/14 k trestnímu stíhání (míněno zjevně do SRN) pro trestný čin těžkého případu krádeže dle § 244a odst. 1, § 244a odst. 1 číslo 3, § 303 německého (trestního) zákoníku, kterého se dopustil jako člen organizované skupiny, zaměřující se na krádeže vloupáním zejména v bytech v době od 22. 12. 2013 do 2. 1. 2014 v M., A., B. A., SRN, pěti dále ve výroku uvedenými případy, popsánymi pokud jde o místo, dobu, způsob provedení, osoby poškozených i výši způsobené škody. Dále bylo rozhodnuto dle § 210 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., že se předání odkládá na dobu potřebnou k výkonu trestu odnětí svobody ve věcech Okresního soudu v Sokolově sp. zn. 4 T 102/2012 a 1 T 19/2014 s uvedením konkrétních údajů o odsuzujících rozsudcích.

Proti tomuto usnesení podal vyžádaný prostřednictvím obhájce včas stížnost. V ní uvedl, že krajský soud nerespektoval jeho nesouhlas s vydáním, přičemž také návrh státní zástupkyně i napadené usnesení postrádají odůvodnění závěru, že se uvedené trestné činnosti měl dopustit právě vyžádaný, a může jít o libovůli německých orgánů. Závěrem bylo navrženo, aby vrchní soud po přezkoumání věci dle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. napadené usnesení zrušil a rozhodl, že se vyžádaný do SRN

nepředává.

Vrchní soud v Praze přezkoumal dle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroků napadeného usnesení i předcházející řízení. Shledal, že pro zásadní vadu řízení, které předcházelo napadenému usnesení, nemůže toto usnesení obstát.

V řízení, které napadenému usnesení předcházelo, byla řádně zajištěna obhajoba vyžádaného obhájcem, s jehož ustanovením vyžádaný souhlasil. Soudem prvního stupně bylo také provedeno dokazování v potřebném rozsahu, když tento soud ještě po podání návrhu dokazování doplňoval, zejména pokud jde o zjištění stavu řízení, v tuzemsku vedeného v několika případech, ohledně trestního stíhání vyžádaného a o stanovisko soudů, které stíhání vedou nebo které uložily tresty, nyní vyžádaným vykonávané. Pro své rozhodnutí si tak opatřil potřebné a v zásadě postačující podklady. Není přitom rozhodující, že německými orgány nebylo blíže odůvodněno podezření, že se vyžádaný měl trestné činnosti, popsané v evropském zatýkacím rozkaze, dopustit a již vůbec není pro rozhodnutí podstatné, zda vyžádaný s předáním souhlasí.

Soud prvního stupně se však dopustil zásadního pochybení, když ve věci rozhodl ve veřejném zasedání v senátě složeném z předsedy senátu, soudce JUDr. J. Š. a přísedících S. H. a Z. K. (To, že dva posléze uvedení členové senátu nejsou soudci, ale přísedící, si lze ověřit i z rozvrhu práce Krajského soudu v Plzni, přístupného na internetu.) Jde přitom o věc, v níž měl jednat a rozhodovat senát složený ze tří soudců.

Podle § 31 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. krajský soud rozhoduje v senátech – samosoudci rozhodují v případech stanovených zákonem o řízení před soudy. Protože není v trestním řádu stanoveno, že o předání k trestnímu stíhání, což je předmětem řízení v projednávané věci, rozhoduje samosoudce – nestanoví to ani § 314a a násl. tr. ř., ani žádné jiné ustanovení – je k rozhodování v této věci příslušný senát. Tak tomu je i proto, že nic o samosoudci a o složení senátu nestanoví ani zákon č. 104/2013 Sb., dle jehož § 3 odst. 1 se použije trestní řád, nestanoví-li zmiňovaný zákon jinak nebo není-li jím některá otázka upravena. Senáty krajského soudu se skládají z předsedy senátu (tím může být jen soudce – § 31 odst. 3 zákona č. 6/2002 Sb.) a dvou přísedících, jestliže rozhodují jako soudy prvního stupně v trestních věcech – § 31 odst. 2 písm. a) cit. zák. – nebo z předsedy senátu a dvou soudců v ostatních případech – § 31 odst. 2 písm. b) cit. zák. Krajský soud tedy zřejmě vycházel z toho, že jde o rozhodování soudu prvního stupně v trestních věcech a senát je tedy tvořen předsedou a dvěma přísedícími. Tento závěr však není správný.

Věcná příslušnost krajského soudu k rozhodování v trestních věcech v prvním stupni je upravena v § 17 tr. ř. a v těchto věcech tedy krajský soud rozhoduje v senátě složeném z předsedy a dvou přísedících. Jde o rozhodování, při němž je třeba i z rozporných důkazů zjišťován skutkový stav, pokud jde o spáchání trestného činu a o to, zda se toho dopustil ten, proti němuž je trestní stíhání vedeno, jak je uvedený delikt společensky nebezpečný a škodlivý a zda a jaký trest či jiná sankce mají být stíhanému obžalovanému uloženy. V takovýchto případech je plně odůvodněno, aby se na rozhodování soudů podíleli vedle soudců i další občané, jak to připouští čl. 94 odst. 2 Ústavy (č. 1/1993 Sb.). Senáty se tedy skládají z předsedy senátu a dvou přísedících – § 31 odst. 2 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb.

Rozhodování v jiných věcech – vedle rozhodování v druhém stupni např. o příslušnosti soudů dle § 24 tr. ř. nebo o odnětí a přikázání věci dle § 25 tr. ř. – přísluší dle § 31 odst. 2 písm. b) zákona č. 6/2002 Sb. senátu složenému z předsedy a dvou soudců. Tak tomu je i v řízení o mezinárodní justiční spolupráci dle zákona č. 104/2013 Sb., což je i projednávaný případ. Sama skutečnost, že rozhodnutí o předání i o odložení předání je dvoustupňové (rozhodnutí krajského soudu lze napadnout opravným prostředkem), popř. (řízení o vydání) i třístupňové (§ 95 odst. 5, 6 zákona č. 104/2013 Sb.), na tom nic nemění. V těchto případech nejde v zásadě o zjišťování skutkového stavu věci a o rozhodování o

druhu a výši trestu či ochranného opatření, kdy může být laické, neprávníkové, zastoupení v senátu přínosné. V těchto posléze uvedených věcech jde o řešení vesměs jen otázek právních, namnoze upravených vedle českého právního řádu i mezinárodními smlouvami. Účast právních laiků při tomto rozhodování by nebyla žádným přínosem, naopak – řešení i složitých právních otázek žádá vyšší právní kvalifikaci osob na rozhodování se podílejících. Tomu, že nejde o projednávání trestních věcí v prvním stupni ve smyslu § 31 odst. 2 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb. nasvědčuje i úprava předmětného řízení, která není obsažena v části třetí trestního řádu, která upravuje typické projednávání trestních věcí s rozhodováním o vině a o sankcích, ale ve zvláštním zákoně č. 104/2013 Sb., o součinnosti zejména s jinými státy. (I do konce roku 2013, než nabyl účinnosti uvedený zákon, byla tato materie upravena zvlášť, v části čtvrté trestního řádu, nadepsané „Některé úkony souvisící s trestním řízením“ – ani tehdy dle názvu této části nešlo tedy o trestní řízení a vyřizování trestních věcí v obvyklém slova smyslu. I za této dřívější právní úpravy byl také zastáván názor, že v těchto věcech rozhoduje senát složený ze tří soudců, když úprava složení senátů byla i za dřívější právní úpravy dle § 12 zákona č. 335/1991 Sb. shodná s úpravou nynější. Poukázat lze v tomto směru i na rozhodnutí č. 35/1996 Sb. r. tr., které je plně akceptovatelné i za nynější právní úpravy a které též zastává názor, že v řízení o přípustnosti vydání do ciziny rozhoduje senát složený ze tří soudců. Řízení o předání je přitom jen později zavedenou obdobou řízení o vydání, která probíhá za podmínek v zákoně uvedených jednodušší formou mezi státy Evropské unie.)

Napadenému usnesení tedy předcházelo řízení zatížené takovou vadou, že toto usnesení vzhledem k této vadě nemůže obstát, když již nesprávné složení senátu, znamenající i odnětí věci zákonnému soudci ve smyslu § 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, publikované jako součást ústavního pořádku pod č. 2/1993 Sb., mohlo vést k vadnému rozhodnutí.

Vrchní soud tedy dle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. z podnětu podané stížnosti napadené usnesení zrušil a soudu prvního stupně uložil, aby o věci znovu jednal a rozhodl, a to v správném, zákonu odpovídajícím, složení senátu – předseda senátu a dva soudci. Před rozhodnutím si soud ještě může ověřit stav řízení v pravomocně dosud neskončených věcech sp. zn. 3 T 66/2014 Okresního soudu v Sokolově, sp. zn. 2 T 81/2013 a 2 T 49/2014 Okresního soudu v Chebu a sp. zn. 3 T 212/2013 Okresního soudu v Karlových Varech pro případné rozhodnutí o odkladu předání, když ovšem lze již nyní uvést, že v zájmu trestního stíhání v SRN, které je zjevně na počátku, by nebylo namísto předání odkládat až do skončení výkonu všech v budoucnu případně uložených nepodmíněných trestů odnětí svobody. Přednost by v tomto směru mělo mít předsoudní řízení SRN, které může být provedeno tím úspěšněji, čím dříve po jednotlivých případech budou ohledně nich opatřovány důkazy. Respektovat přitom je samozřejmě třeba i ustanovení § 150 odst. 1, 3 tr. ř. s tím, že stanovení odkladu do doby výkonu trestu odnětí svobody ve věcech Okresního soudu v Sokolově sp. zn. 4 T 102/2012 a sp. zn. 1 T 19/2014 lze považovat za nejzazší ještě akceptovatelné vymezení odkladu. Tak je tomu i proto, že do skončení výkonu nyní vykonávaných trestů lze reálně očekávat skončení trestního stíhání v uvedených čtyřech věcech, které jsou již ve stadiu po podání obžaloby – ovšem vyčkávat s předáním ještě do skončení výkonu trestu odnětí svobody v těchto čtyřech trestních věcech by znamenalo již nepřijatelné průtahy v řízení o předání a ztížilo by to možnosti orgánů SRN věc tam vedenou řádně objasnit, pokud by i policejní, předsoudní řízení za účasti vyžádaného mělo proběhnout s výraznějším časovým odstupem.